

HƯỚNG DẪN TRẢ LỜI CÂU HỎI VÀ LÀM BÀI TẬP

Bài 1. SỐNG GIẢN DỊ

5. Đáp án : A

6. Đáp án : B

7. Đáp án : B, D, G

8. Không đồng ý với suy nghĩ của Hoà. Học sinh không nên để ý đến sành điệu hay không, mà cái chính là học hành thế nào. Cũng không nên phân biệt con nhà giàu với con nhà nghèo.

Em sẽ khuyên Hoà mặc đồng phục theo quy định chung của trường.

9. Minh có suy nghĩ không đúng. Là học sinh thì không cần thiết phải sử dụng đồ dùng đắt tiền, vừa tốn tiền của gia đình, vừa không phù với lứa tuổi học trò.

11. Người sống giản dị luôn gần gũi với mọi người, có tình cảm chân thành với mọi người, nên được mọi người yêu mến, cảm thông và giúp đỡ.

Bài 2. TRUNG THỰC

4. Đáp án : D

5. Đáp án : A

6. Trung thực : B ; Không trung thực : A, C, D

7. Khách đến mua bánh chưng đông là do bánh chưng của nhà bà Tân ngon, tạo được niềm tin trong khách hàng. Bây giờ bà Tân lại đi mua bánh của nhà khác rồi bán lại cho khách hàng là hành vi lừa dối khách hàng, rất đáng bị phê phán.

8. Hoa nên mang đến Ủy ban nhân dân hoặc đồn công an nơi gần nhất để trả lại cho người mất.

9. Nói dối mẹ như thế là thiếu trung thực. Cứ nói đúng sự thật và hứa với mẹ từ nay sẽ cẩn thận hơn.

Bài 3. TỰ TRỌNG

4. Đáp án : B

5. Đáp án : A

6. Nói : 3 – A ; 2 – B ; 1 – C

7. Việc làm của Thuỷ là thiếu lòng tự trọng, để người khác phải nhắc nhở. Hơn nữa, khi đã hứa lại không thực hiện đúng lời hứa.

8. Việc làm của Lan rất đúng, là biểu hiện của lòng tự trọng : không làm bài được nhưng không chép bài của bạn.

9. Thảo có thể có nhiều cách xử sự. Nhưng điều quan trọng là phải hoàn thành nhiệm vụ, không để buổi phát thanh bị bỏ trống.

10. Cách xử sự của chị Hải là biểu hiện thiếu lòng tự trọng, vì không giữ đúng lời hứa với người khác.

Bài 5. YÊU THƯƠNG CON NGƯỜI

5. Đáp án : C

6. Tán thành : B, C, E ; Không tán thành : A, D

7. Đáp án : A, C, G, I

9. Yêu thương, giúp đỡ người khác là xuất phát từ tấm lòng chân thành của mình, mong muốn đem lại niềm vui, niềm hạnh phúc cho người khác, có thể chỉ là lời động viên, an ủi... chứ không phải cứ giúp đỡ nhiều về vật chất mới là yêu thương con người.

10. Hành động của nhân vật trong tình huống không thể hiện lòng yêu thương con người chân chính, vì ông ta muốn giúp đỡ người đàn ông chỉ vì lo sợ đáng tối cao trừng phạt, bị bỏ rơi, bơ vơ.

11. Cứu người trong lúc nguy khốn là rất cần thiết, là điều mà ai cũng phải làm. Là thanh niên khoẻ mạnh mà không cứu người vì sợ bản là hành vi đáng lên án.

Bài 6. TÔN SỰ TRỌNG ĐẠO

5. Đáp án : B

6. Đáp án : A, C, E

7. Đáp án : A, C, E

10. Hành động của Tuấn là không đúng, lừa dối cô giáo. Em sẽ khuyên Tuấn mời bố mẹ đến họp và sửa chữa khuyết điểm để tiến bộ.

11. Hành vi của Cẩm là không đúng vì tôn sư trọng đạo thể hiện sự tôn trọng, yêu kính đối với thầy cô cả khi ta không học thầy cô đó nữa.

12. Không đồng ý với cách cư xử của Hà vì xưng hô như vậy là không tôn trọng cô giáo cũ của mình.

Bài 7. ĐOÀN KẾT, TƯƠNG TRỢ

5. Đáp án : C

6. Đúng : B, C, D ; Sai : A

7. Đáp án : B

8. Đáp án : C

9. Hành động của hai bạn không phải là đoàn kết, tương trợ mà vi phạm quy chế, kỉ luật học tập.

10. Hành vi của Quang và các bạn trêu Quang đều không thể hiện đoàn kết, tương trợ.

12. Không tán thành việc làm của Ánh vì đó là sự phân biệt đối xử giữa bạn bè, mầm mống gây mất đoàn kết.

13. Đối với tình huống 1 và 2 nêu trên ta nên góp ý để bạn thấy thiếu sót và khắc phục. Tình huống 3 : Bản thân em giúp đỡ bạn những gì có thể giúp được, đồng thời vận động các bạn khác trong lớp cùng chung tay giúp đỡ bạn.

Bài 8. KHOAN DUNG

5. Đáp án : B

6. Đáp án : A, C, D

7. Đáp án : C

8. Đáp án : A, C, E

9. Không tán thành thái độ của những người lớn đối với T vì họ có định kiến hẹp hòi với T, coi T là đứa trẻ hư hỏng, trong khi T đã sửa chữa lỗi lầm và tiến bộ.

10. Hằng là người kiêu căng và thiếu lòng khoan dung nên đã không nhìn thấy ưu điểm của người khác.

11. Đáp án : C

Bài 9. XÂY DỰNG GIA ĐÌNH VĂN HOÁ

5. Đáp án : C

6. Đáp án : C

7. Đáp án : D

8. Không đồng ý với Hồng vì con cái ngoài việc học tập cũng phải lao động giúp đỡ cha mẹ để góp phần xây dựng gia đình văn hoá.

9. Không đồng ý với Thuý vì như vậy là phụ bạc công ơn của cha mẹ. Không phải chỉ gia đình giàu có mới có hạnh phúc. Những gia đình dù giàu hay nghèo nhưng vợ chồng, con cái thương yêu, quý trọng nhau, làm tốt bổn phận của mình là gia đình hạnh phúc.

10. Thái độ và hành vi của Linh là không đúng. Nghề nào cũng cao quý, cũng cần thiết cho xã hội và đáng tự hào.

11. Không đồng tình với Thanh vì như vậy là Thanh không thương bố mẹ, không làm tốt bổn phận làm con. Thanh phải suy nghĩ lại, xin lỗi cha mẹ, tích cực giúp đỡ bố mẹ mọi công việc gia đình và đợi đến khi nào bố mẹ có tiền mua xe mới.

Bài 10. GIỮ GÌN VÀ PHÁT HUY TRUYỀN THỐNG TỐT ĐẸP CỦA GIA ĐÌNH, DÒNG HỌ

5. Đáp án : B

6. Đáp án : D

7. Không đồng tình với Trang vì dòng họ nào cũng có những truyền thống tốt đẹp đáng tự hào. Trang cần phải tìm hiểu những truyền thống tốt đẹp của gia đình, dòng họ để học tập, phát huy, làm rạng danh hơn cho dòng họ.

8. Nghề nào mà làm giỏi, có tín nhiệm thì đều đáng trân trọng, tự hào ; không phải chỉ đồ đạc cao hoặc phát minh.

9. Cần bảo đảm các ý sau :

- Hiện tượng phân biệt đối xử, mất đoàn kết giữa các dòng họ trong làng, xã.
- Tác hại của hiện tượng đó đối với việc học hỏi lẫn nhau.
- Thái độ và hành động đúng đắn của chúng ta trước hiện tượng đó.

Bài 11. TỰ TIN

3. Đáp án : B

4. Tự tin : A, B, C, E, H ; Không tự tin : D, G

5. Nối : 2 – A ; 3 – B ; 1 – C ; 4 – D

6. Bạn Bình thiếu tính tự tin. Khi đã hiểu bài thì nên mạnh dạn giơ tay phát biểu. Học sinh chúng ta cần rèn luyện tính tự tin trong học tập và trong cuộc sống hàng ngày.

7. Bạn Minh có tính tự tin, còn bạn Hùng thì thiếu tính tự tin. Học sinh cần có tính tự tin trong học tập và công tác, biểu hiện là tham gia phát biểu trong các giờ học ở nhóm, ở lớp ; tích cực tham gia vào các hoạt động tập thể.

Bài 12. SỐNG VÀ LÀM VIỆC CÓ KẾ HOẠCH

4. Đáp án : C

5. Đáp án : A, B

6. Đáp án : D

7. Ghép : 4 – A ; 1 – B ; 5 – C ; 2 – D

8. Lập kế hoạch chi tiết như bạn Hà là rất tốt. Tuy nhiên, khi đã có kế hoạch rồi thì phải thực hiện cho đúng theo kế hoạch, không nên tùy ý thay đổi.

9. Thay đổi kế hoạch liên tục như vậy sẽ không bao giờ có kết quả cao trong học tập và công việc. Kế hoạch cần được ổn định, trừ trường hợp thấy bất hợp lí thì mới thay đổi.

10. Học sinh cần có kế hoạch làm việc cụ thể, trong đó quy định cụ thể thời gian và nội dung công việc.

Bài 13. QUYỀN ĐƯỢC BẢO VỆ, CHĂM SÓC VÀ GIÁO DỤC CỦA TRẺ EM VIỆT NAM

6. Đáp án : D

7. Đáp án : A, C

8. Đáp án : A

9. Ghép : 3 – A ; 2 – B ; 1 – C ; 4 – D

10. Hoà đã thực hiện tốt quyền được học tập của trẻ em và bổn phận giúp đỡ gia đình.

11. Ủy ban và nhân dân xã đã thực hiện trách nhiệm chăm sóc để trẻ em được học hành. Hành vi của một số học sinh đã không thực hiện bổn phận học tập và vi phạm pháp luật.

Bài 14. BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG VÀ TÀI NGUYÊN THIÊN NHIÊN

6. Đáp án : B

7. Đáp án : A, C, D, E

8. Bảo vệ : C, G, I ; Vi phạm : A, B, D, E, H

9. Ghép : 3 – A ; 4 – B ; 2 – C

10. Đổ nước bẩn xuống sông làm bẩn nguồn nước sông, gây ô nhiễm môi trường. Hành vi này cần phải được chấm dứt.

11. Ủy ban nhân dân xã được giao trách nhiệm quản lí rừng, không được quyền tổ chức khai thác gỗ trong rừng. Việc làm này là vi phạm pháp luật.

12. Hưng và bố mẹ Hưng không nên xử sự như vậy. Khi biết được hành vi buôn bán động vật hoang dã quý hiếm thì phải tìm cách báo ngay cho cơ quan kiểm lâm hoặc Ủy ban nhân dân xã.

Bài 15. BẢO VỆ DI SẢN VĂN HOÁ

6. Đáp án : D

7. Đáp án : C, D, E

8. Thực hiện đúng : B, E, G ; vi phạm : A, C, D

9. Ghép : 3 – A ; 4 – B ; 1 – C

10. Tuy bộ ấm chén cổ được đào và tìm thấy trong vườn nhà ông An nhưng ông An không có quyền cất giữ mà phải giao nộp ngay cho Ủy ban nhân dân xã. Không nộp là vi phạm pháp luật.

11. Cần phải giữ gìn, bảo vệ tất cả các di sản văn hoá vật thể mà pháp luật đã quy định, không phân biệt loại nào.

12. Đã là di sản văn hoá phi vật thể thì đều là tài sản tinh thần của quốc gia, cần phải được giữ gìn, lưu truyền từ đời này qua đời khác và phát huy ở các thế hệ sau. Làm như vậy là giữ gìn và phát huy các giá trị truyền thống của dân tộc.

Bài 16. QUYỀN TỰ DO TÍN NGƯỠNG VÀ TÔN GIÁO

5. Đáp án : C

6. Đáp án : A, B

7. Đáp án : B, D

8. Ghép : 4 – A ; 1 – B ; 3 – C ; 2 – D

9. Ngăn cản việc kết hôn vì lí do tôn giáo khác nhau là vi phạm pháp luật. Quyết định của chị Hương là đúng. Chị cần nói chuyện, giải thích để cha mẹ hiểu.

10. Việc làm của mẹ Hà không phải là mê tín dị đoan mà là thể hiện tín ngưỡng thờ cúng tổ tiên và tín ngưỡng khi đi lễ chùa.

11. Những người kích động gây chia rẽ tôn giáo là vi phạm pháp luật, trái với chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về đoàn kết tôn giáo, phải bị xử lí thích đáng.

Bài 17. NHÀ NƯỚC CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

4. Đáp án : B

5. Đáp án : B, D, E

6. Đúng : A, B, C, D ; Sai : E

7. Nối : 4 – A ; 3 – B ; 2 – C ; 1 – D

8. Quốc hội và Chính phủ tuy cùng là cơ quan nhà nước ở trung ương nhưng là hai loại cơ quan khác nhau : Quốc hội là cơ quan quyền lực nhà nước cao nhất, còn Chính phủ là cơ quan hành chính nhà nước cao nhất của nước ta.

9. Vị trí của Quốc hội và Chính phủ là hoàn toàn khác nhau. Quốc hội là cơ quan quyền lực nhà nước cao nhất của nước ta, có vị trí cao hơn Chính phủ. Chính phủ là cơ quan chấp hành của Quốc hội.

Bài 18. BỘ MÁY NHÀ NƯỚC CẤP CƠ SỞ (XÃ, PHƯỜNG, THỊ TRẤN)

5. Đáp án : A

6. Đáp án : A, C, E

7. Đáp án : A, B

8. Đúng : A, B, D ; Sai : C

9. Đề nghị đó của bác nông dân thuộc về nhiệm vụ và quyền hạn của Hội đồng nhân dân.

10. Đó là nhiệm vụ của Ủy ban nhân dân xã.